

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн»

Освітньо-професійна програма «Бакалавр права»
Спеціальність 081Право
галузі знань 08Право

Назва навчальної дисципліни	Муніципальне право
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Владовська Катерина Петрівна , доктор філософії в галузі права (https://univer.km.ua/profile/vladovska-kateryna-petrivna).
Контактна інформаціята науковий профіль викладача	Електронна адреса: kateryna_vlvdovska@huup.km.ua k_vladovska@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3857-9292 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=eGjdLLgAAAAJ Тел.: +380 97 857 6576 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: згідно затвердженого розкладу (навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (097)-857-65-76 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	«Конституційне право зарубіжних країн» – це вибіркова навчальна дисципліна, що передбачає вивчення основних положень конституційно- правової теорії і практики здійснення державної влади та побудови громадянського суспільства в зарубіжних країнах, конституційних зasad правового статусу людини і громадянина, форм представницької і прямої демократії. Основною метою викладання дисципліни «Конституційне право зарубіжних
--	---

	<p>країн» є засвоєння основних тенденцій існування та розвитку поліко-правових систем світу, здобуття фундаментальних знань з основних положень конституційної теорії та практики організації та здійснення державної влади в зарубіжних країнах, уміння аналізу та узагальнене конституційно-правової науки та практики найбільш розвинутих зарубіжних країн</p> <p>Основні завдання, що мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, спрямовані на: розуміння поняття, системи та джерел конституційного права зарубіжних країн, місця конституційного права в системі права демократичних країн; дослідження конституційно-правових основ суспільного ладу та державної політики провідних зарубіжних країн; глибоке вивчення студентами особливостей організації і діяльності органів державної влади та управління; орієнтування в ісуючих шляхах реалізації норм конституційного права в умовах різних правничих і державних систем; уміння визначати шляхи удосконалення конституційно-правового регулювання функціонування окремих інститутів конституційного права; використання конституційного досвіду зарубіжних країн з метою сприяння розв'язанню питань державотворення в нашій країні.</p> <p>Дисципліна, крім того, закладає основи сучасної професійної підготовки майбутніх правників, їх світогляду, гарантує їм необхідну орієнтацію у світі сучасних держав, їх конституційних і правничих систем.</p>
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Здатність читати і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні, фахові компетентності спеціальності:</p> <p>СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути конституційного права, адміністративного права і адміністративного процесуального права, цивільного права і цивільного процесуального права, кримінального і кримінального процесуального права, земельного права, фінансового права, муніципального права, господарського права, сімейного права, трудового права та права соціального забезпечення.</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм</p>

	<p>матеріального і процесуального права.</p> <p>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>																				
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізитти постреквізитти навчальної дисципліни)	<p>Курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.</p> <p>Тип дисципліни –вибіркова.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін: Теорія держави і права; Конституційне право України. Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами:</p> <p>Адміністративне право; Муніципальне право; Конституційний контроль в Україні; Основи порівняльного правознавства.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: Міжнародне публічне право; Право Європейського Союзу; Конституційне процесуальне право.</p>																				
Обсяг навчальної дисципліни	Зкредита ЄКТС /90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 54 години, лекційних - 18 годин, семінарських - 18 годин.																				
Форма навчання	Денна																				
Мова викладання	Українська																				
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо.</p> <p>Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>																				
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.																				
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Години (лек. / сем. / СРС)</th> <th>Тема</th> <th>Методи навчання та форми поточного контролю</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0/0/8</td> <td>Конституційне право як галузь права в зарубіжних країнах</td> <td>-</td> <td>CPC – 2</td> </tr> <tr> <td>2/2/6</td> <td>Конституційно-правовий статус свободи людини і громадянина в зарубіжних країнах</td> <td>Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо</td> <td>Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2</td> </tr> <tr> <td>2/2/4</td> <td>Конституційно-правові засади функціонування інституту політичних партій в зарубіжних країнах</td> <td>Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо</td> <td>Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2</td> </tr> <tr> <td>2/2/6</td> <td>Форми безпосередньої демократії в</td> <td>Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести,</td> <td>Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5</td> </tr> </tbody> </table>	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів	0/0/8	Конституційне право як галузь права в зарубіжних країнах	-	CPC – 2	2/2/6	Конституційно-правовий статус свободи людини і громадянина в зарубіжних країнах	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2	2/2/4	Конституційно-правові засади функціонування інституту політичних партій в зарубіжних країнах	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2	2/2/6	Форми безпосередньої демократії в	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести,	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5
Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів																		
0/0/8	Конституційне право як галузь права в зарубіжних країнах	-	CPC – 2																		
2/2/6	Конституційно-правовий статус свободи людини і громадянина в зарубіжних країнах	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2																		
2/2/4	Конституційно-правові засади функціонування інституту політичних партій в зарубіжних країнах	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести, дискусійні питання тощо	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2																		
2/2/6	Форми безпосередньої демократії в	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, усне опитування, тести,	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5																		

12. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс : підручник. 2-ге видання, перероб. і доповн. К. : Юрінком Інтер, 2011. 464 с.
13. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2015. 628 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/22916/1/%D0% B0%D0% B4%D0% BC%D1% 96%D0% BD%D1% 96%D1% 81%D1% 82%D1% 80%D0% B0%D1% 82%D0% B8%D0% B2%D0% BD%D0% BE-%D1% 82%D0% B5%D1% 80%D0% B8%D1% 82%D0% BE%D1% 80%D1% 96%D0% B0%D0% BB%D1% 8C%D0% BD%D0% B8%D0% B9%20%D1% 83%D1% 81%D1% 82%D1% 80%D1% 96%D0% B9%20%D0% BA%D1% 80%D0% B0%D1% 97%D0% BD%20%D0% 84%D0% B2%D1% 80%D0% BE%D0% BF%D0% B5%D0% B9%D1% 81%D1% 8C%D0% BA%D0% BE%D0% B3%D0% BE%20%D0% A1%D0% BE%D1% 8E%D0% B7%D1% 83.pdf
14. Бориславська О. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні». DESPRO. К. : ТОВ «Софія». 2012. 128 с. URL: https://pravo.org.ua/books/detsentralizatsiya-publichnoyi-vlady-dosvid- yevropejskyh-krayin-ta-perspektyvy-ukrayiny/
15. Вибори в Європейському Союзі / [Безп'ятчук Ж., Євгеньєва А., Ковриженко Д. та ін.]; за ред. Д. С. Ковриженка ; Лаб. законодав. ініціатив. К. : ФАДА: ЛТД, 2006. 155 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://aspirant.at.ua/Books/EUelections.pdf
16. Дахова І. Процедури припинення повноважень уряду: зарубіжний досвід. Форум права. 2010. № 4. С. 268-273. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12357/1/Dahova_268-273.pdf
17. Івановська А.М. Конституційний контроль в системі державного контролю : монографія. Харків : Право. 2021. 485 с.
18. Конончук С. Г. Мандат депутата у сучасних демократіях: права та відповідальність. Дослідження проблеми / Світлана Конончук, Олег Ярош ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. К.: [Агентство “Україна”], 2011. 96 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://aspirant.at.ua/Books/immunity2011.pdf
19. Ковриженко Д, Заславський О. Правове регулювання законодавчого процесу : досвід країн ЄС та пропозиції для України. Часопис ПАРЛАМЕНТ. 2011. № 1. С. 2-41. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://aspirant.at.ua/Books/immunity2011.pdf
20. Марунів І.І. Конституційний контроль у Республіці Польща : монографія. Х.: Право, 2013. 160 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/5226/1/Maruniv_2013.pdf
21. Основні процедури внутрішньопартійної демократії. Аналітичний огляд / Підготовлено С. Г. Конончук, О. А. Ярошем. / Український незалежний центр політичних досліджень. К., 2012. 96 с. URL: cipr.org.ua/ua/publikatsii/vydannia/osnovn-proceduri-vnutr-shnopart-yno-demokrat-2012-r-anal-tichniy-oglyad

	<p>22. Референдуми в Європейському Союзі / О.Д. Чебаненко, О.Ю. Грищук, Н.В. Колодяжна, А. Євгеньєва; За ред. Д.С. Ковриженка. К. : ФАДА, ЛТД, 2007. 186 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://aspirant.at.ua/Books/EUreferendum.pdf</p> <p>23. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи. Т. 1. Особливості міжнституційних відносин у трикутнику «глава держави – парламент – уряд» та їхні наслідки для політичного процесу : монографія / Анатолій Романюк (наук. ред.), Віталій Литвин. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 456 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/WE_Updated.pdf</p> <p>24. Сухонос В. В. С 91 Інститут глави держави в умовах республіки : конституцій ноправовий та історико-теоретичний аспекти : монографія / В. В. Сухонос. Суми : Університетська книга, 2013. 318 с. URL:chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/46597/1/Sukhonos-ml_respublika.pdf;jsessionid=A7937A992085E8EAF8BF48A3570096EB</p> <p>25. Федоренко Л.В, Чернеженко О.М. Конституційні моделі місцевого самоврядування у державах-учасницях ЄС, Щвейцарії та Україні: монографія /за ред. Л.В. Федоренка. Київ: видавництво Ліра-К, 2017. 288 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ccu.gov.ua/sites/default/files/fedorenko_v.l._chernezhenko_o.m._konstytuciyni_modeli_miscevogo_samovryaduvannya_monografiya_2017.pdf</p> <p>26. Шаповал В.М. Референдум : досвід України та європейські стандарти / за ред. І. Коліушка, Н. Пашкової, 2016. 66 с. URL: https://pravo.org.ua/books/referendum-dosvid-ukrayiny-ta-uevropejski-standarty</p>
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУПі імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченого ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 http://univer.km.ua/sites/default/files/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020_0.pdf Лекції відпрацьовуються у вигляді написання реферату по темі лекції. Семінарське заняття відпрацьовується шляхом тестування та письмового вирішення практично- ситуативного завдання по даній темі.
Критерій оцінювання	Положення про організацію освітнього процесу у ХУУПі імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченого ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 http://univer.km.ua/sites/default/files/%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B4%D0%BE%D0%BA%20%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020_0.pdf
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Студенту визнаються результати участі у: наукових конференціях за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу.

Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету https://univer.km.ua/pro-universyet/akademichna-dobrochesnist/
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 https://univer.km.ua/sites/default/files/%D0%92%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D2%80%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87/Etichny_kodeks.pdf
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Викладачі дисципліни:

доцент кафедри конституційного, адміністративного
та фінансового права,
доктор філософії в галузі права

Катерина ВЛАДОВСЬКА

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
«26» серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри _____
(підпис)

Олена ГАЛУС
(ініціали та прізвище)

Обліковий обсяг – 0,5 ум.др.арк.